

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS

KAUNO MEDICINOS UNIVERSITETAS

PATVIRTINTA
Kauno medicinos universiteto
Senato 2004 m. gruodžio 17 d.
Nutarimu Nr. 3-11

ATNAUJINTA
2013 m. gruodžio 20 d.

CITOLOGIJA

DOKTORANTŲ ROS STUDIJŲ DALYKO PROGRAMA

Dalyko programos koordinatorius:
Biologinių sistemų ir genetinių tyrimų instituto doc. dr. Lina Mickienė

Padaliniai, dalyvaujantys dalyko programoje:
Biologinių sistemų ir genetinių tyrimų institutas, vadovė prof. dr. Ilona Teodora Miceikienė

Kaunas, 2013 m.

Dalyko programos duomenys

Moksl sritis	Biomedicinos mokslai
Mokslo kryptis (kodas)	Biologija – 01B
Dalyko pavadinimas	CITOLOGIJA
Programos apimtis	160 val. (6 ECTS)
Paskaitos	50 val.
Seminarai	20 val.
Savarankiškas darbas	90 val.

Eil. Nr.	Padalinys (klinika/katedra)	Kontaktini valand skai ius	Kredit skai ius*
1.	Biologini sistem ir genetini tyrim istitutas	70	0,2
Iš viso		70	0,2

Dalyko programos rengimo grup

Eil. Nr.	Pedagoginis vardas, vardas, pavard	Pareigos	Telefonas (darbo)	Elektroninio pašto adresas
1	Doc. Lina Mickien	docent	327336	mickiene@vision.kmu.lt
2	Prof. Aleksandr Bulatov	profesorius		bulatov@vision.kmu.lt
3	Lekt. Ar nas Bielevi ius	lektorius		bielevicius@vision.kmu.lt

DALYKO PROGRAMOS APRAŠAS:

Programa skirta doktorantams, neturintiems aukšt j medicinos studij diplomu. **Programos tikslas** – apžvelgti l stel s, kaip organizm strukt ros ir veiklos vieneto ir kaip savarankiškos gyvyb s formos, morfologines bei fiziologines savybes, jos gyvenimo periodus, kilm , dauginimosi d sningumus, medžiag , energijos ir informacijos srautus, kontrol s lygius, ryšius su aplinka, programuot mirt .

Uždaviniai:

- susipažinti su šiuolaikiniais l steli tyrimo fizikiniais, biocheminiais, ir molekuliniais metodais, su perspektyviomis tyrim kryptimis;
- suvokti biopolimer reikšm gyvyb s proces prigim iai, cikliškumui, savireguliacijai, paveld jimui;
- sid m ti l stel s strukt ros lygi kokybinius ir kiekybinius tarpusavio ryšius;
- suprasti l stel s organeli speciali j funkcij apjungimo vientis sistem d sningumus;
- išnagrini ti l stel s gyvenimo etap periodiškum , kaip b tin egzistuojan i gyvyb s form dauginimosi, augimo, adaptacijos ir diferenciacijos s lyg .

vertinimas. Suminis balas: 100% balo sudaro: 40% auditorinio darbo + 20% savarankiško darbo + 40% baigiamojo teorinio ir praktinio patikrinimo.

TEORIN DALIS

Eil. Nr.	Paskaitos pavadinimas	Trukm	D stytojas
1.	L stel s angliavandeni vairov ir klasifikacija, strukt rinis ir funkcinis vaidmuo.	2 val.	dr. A. Bielevi ius
2.	Riebiosios r gštys. Riebal r šys, fosfo- ir gliko- lipidai, steroidai. Lipid strukt rin ir energetin reikšm l stel je.	2 val.	dr. A. Bielevi ius
3.	Aminor gš i bendrosios ir skiriamosios ypatyb s. Peptidin jungtis. Polipeptidin grandin kaip l stel s hierarchin s strukt ros pagrindas.	2 val.	dr. A. Bielevi ius
4	Baltymini molekuli strukt ros lygiai. Strukt ros ir funkcijos ryšys.	2 val.	dr. A. Bielevi ius
5	Baltym denat racija. Baltymai ir gyvyb .	2 val.	dr. A. Bielevi ius
6	DNR strukt ros lygi prasm . Molekuli vairov ir j bendrosios savyb s. DNR analiz . Triplet principas	2 val.	Doc. L. Mickien
7	DNR molekul s replikacija. Proceso asimetrija, valdymas, fermentai, Okazaki fragmentai.	2 val.	Doc. L. Mickien
8	Replikacijos klaidos, j taisymo b dai ir priemon s. Biologin mutacij vert .	2 val.	Doc. L. Mickien
9	RNR r šys, strukt ra, savyb s, vaidmuo. Nukleor gš i funkcin sistema.	2 val.	Doc. L. Mickien
10	Baltym biosintez s strukt riniai ir funkciniai komponentai. Transkripcija. Pre-iRNR brendimas. Transliacija.	2 val.	Doc. L. Mickien
11	L stel s membram strukt ra. Lipid , baltym ir angliavandeni vaidmuo. Funkcin s membran galimyb s. Medžiag pernaša pro membran .	2 val.	Doc. L. Mickien
12	Citozolis. Citoplazma. Tipin s prokariot ir eukariot l steli organel s. Gyv nini ir augalini l steli strukt riniai skirtumai	2 val.	Doc. L. Mickien
13	Citoskeletas: aktino gijos, mikrovamzdeliai, tarpin s gijos – strukt ra ir funkcijos	2 val.	Prof. A.Bulatov
14	Mikrovamzdeliai, tubul s, protofilamentai, kinezinai, dineinai, centrosomos, žiuželiai, blakstien l s	2 val.	Prof. A.Bulatov
15	Aktino ir miozino skaidulos ir j s veika. Raumens l steli strukt ra, raumens susitraukimo mechanizmas.	2 val.	Prof. A.Bulatov
16	Goldžio komplekso veika. L stel s sekrecijos valdymas.	2 val.	Prof. A.Bulatov
17	Oksidaciniai procesai mitochondrijose. Universalus energijos kaupimo b das	2 val.	Prof. A.Bulatov
18	Branduolio strukt ra ir funkcijos. Branduolio	2 val.	Prof. A.Bulatov

	apvalkalo por struktūra ir veikimo mechanizmas.		
19	L stelių gyvybinis ciklas. Mitoz . Citokinez	2 val.	Doc. L. Mickien
20	L stelių ciklo kontrolės mechanizmas.	2 val.	Doc. L. Mickien
21	Mejoz – lytinių l stelių brendimas: etapas ir fazės seka, mejoz ypatumai.	2 val.	Doc. L. Mickien
22	Gamet ypatybės ir paskirtis. Apvaisinimas. Zigota.	2 val.	Doc. L. Mickien
23	Gyvybiniai procesai interfazės metu. Homeostaz .	2 val.	Prof. A.Bulatov
24	L stelių jungtys. L stelių veikimas, ryšiai ir signalai	2 val.	Prof. A.Bulatov
25	Apoptozės mechanizmai ir valdymas	2 val.	Prof. A.Bulatov

VISO 50 val.

TEORIN -PRAKTIN DALIS

Eil. Nr.	Seminaro temos pavadinimas	Trukmė	D stytovas
1.	Gyvybės evoliucija: nuo cheminių elementų iki prokariotinių l stelių	2 val.	dr. A. Bielevičius
2	Biologiniai cheminiai junginiai, molekuli disociacijos, oksidaciniai procesai, cheminės reakcijos dinamikos ir valdymo būdai reikšmė .	2 val.	dr. A. Bielevičius
3	Nukleor gščių klasifikacija. Monomerai ir junginiai b d ai. Komplementiniai principai.	2 val.	Doc. L. Mickien
4	Baltym biosintezės struktūriniai ir funkciniai komponentai. Transkripcija. Pre-iRNR brendimas. Transliacija.	2 val.	Doc. L. Mickien
5	Endoplazminio tinklo svarba sintezės ir medžiagų pernašos procesams.	2 val.	Doc. L. Mickien
6	Endocitozės bei egzocitozės formos ir jų paskirtis	2 val.	Doc. L. Mickien
7	Chromosomų struktūra ir funkcija. Kariotipas.	2 val.	Doc. L. Mickien
8	Eukariotinių ir prokariotinių l stelių	2 val.	Doc. L. Mickien
9	Mitoz , kaip daugialysis organizm augimo ir diferenciacijos būdas.	2 val.	Doc. L. Mickien
10	Spermatogenezė ir oogenezė	2 val.	Doc. L. Mickien

VISO 20 val.

SAVARANKIŠKAS DARBAS

Studijuojama literatūra, vyksta naujų duomenų paieška internete, ruošiami pranešimai seminarams, dalyvaujama konferencijose, lankomasi universiteto katedrose, klinikose, laboratorijose.

REKOMENDUOJAMA LITERATŲ RAŠAS

Eil. Nr.	Leidinio pavadinimas	Leidinio autorius	Leidimo metai ir leidykla
1	Life. The Science of Biology	V. Mildažienė ir kt.	2004 VDU, Kaunas
2	Essential Cell Biology	D. Sadava et al.	2011 Sinauer Associates, Inc. USA
3	Molecular Biology of the Cell	B. Alberts et al.	2013 Garland Publishing, Inc. USA
4	iGenetics. A Molecular Approach	B. Alberts et al.	2008 Garland Publishing, Inc. USA
4	Molecular Medicine	P.J. Russell P.	2006 Pearson Education, Inc.
5	Medical Molecular Genetics	J. Bradley, D. Johnson, D. Rubinstein.	2001 Blackwell Science.
6		A. Hoffee	1998 Medison Conecticut

NUMATOMŲ DĖSTYTOJŲ RAŠAS:

1. Prof. habil.dr. Aleksandr Bulatov
2. Doc. dr. Lina Mickienė
3. Lekt. dr. Arnas Bielevičius